

Bedömningsmaterial till Tummen Upp! Religionskunskap

Detta bedömningsstöd innehåller några av övningarna från boken med förslag på hur du kan bedöma elevsvar. Vår förhoppning är att det kan hjälpa dig att göra en säkrare bedömning av elevernas kunskaper inför betygssättningen i årskurs 6.

BEDÖMNINGSTÖD LGR 22

Kursplanerna i Lgr 22 är uppbyggda efter rubrikerna syfte, centralt innehåll och betygskriterier. Syftestexten avslutas med tre långsiktiga mål, som pekar ut respektive ämnes viktigaste kunskaper och förmågor. Dessa långsiktiga mål ligger som underlag för betygskriterierna. Genom att göra eleverna uppmärksamma på de långsiktiga målen kan du använda dessa i din formativa bedömning när du arbetar tillsammans med eleven kring hur de använder sina kunskaper. De kunskaper som ska utvecklas ska också bedömas.

De långsiktiga målen i **religionskunskap** är:

- kunskaper om religioner och andra livsåskådningar samt om olika tolkningar och varierande praktiker inom dessa,
- förmåga att kritiskt granska frågor som rör relationen mellan religion och samhälle, och
- förmåga att resonera om etik, moraliska frågor och livsfrågor utifrån olika perspektiv.

BEDÖMNINGSTÖDETS STRUKTUR

Bedömningsstödet innehåller exempel på hur ett elevsvar kan se ut för betygsnivåerna **A**, **C** och **E**. De allra flesta uppgifter i TUMMEN UPP! är strukturerade på ett likartat sätt. Tanken är att de bedömningsförslag som redovisas här, kan överföras till övriga uppgifter som kanske har ett annat ämnesinnehåll, men liknande konstruktion.

Bedömningsexemplen har följande gemensamma struktur:

- 1) Överst har vi skrivit ut det långsiktiga mål som bedömningen kan härledas till.
- 2) Sedan följer någon av övningarna i Tummen upp! som en typövning. Därefter ger vi exempel på elevsvar samt kommentarer till varför vi valt att bedöma svaret på en viss nivå.
- 3) Slutligen har vi valt ut ett betygskriterium som är relevant för just denna övning och bedömning. Men det är naturligtvis en helhetsbedömning som behöver göras. Det är till exempel svårt att föra ett resonemang om man inte har kunskaper.

Hinduism – kunskaper om religioner och andra livsåskådningar

SIDAN 24, UPPGIFT 1

Svara på mejlet och hjälp Alex med hans skolarbete genom att förklara orden som han tycker är svåra.

Elevsvar 1	Elevsvar 2	Elevsvar 3
<p>Återfödelse = att födas igen.</p> <p>Karma = allt bra som man gjort.</p> <p>Ganges = en flod</p> <p>Krishna, Shiva och Ganesha är dom viktigaste gudarna.</p> <p>Kommentar: Eleven visar på grundläggande kunskaper genom att berätta mycket kortfattat om de begrepp och namn som efterfrågas. Förklaringarna är bristfälliga och frågan om varför Ganges är viktig besvaras inte.</p>	<p>Återfödelse är att man föds om och om igen. Karma är det som gör om man föds till något bättre eller sämre. Ganges är en helig flod i Indien. Nära den bränner man de som dött och häller sen askan i floden. Vattnet är jättesmutsig.</p> <p>Krishna, Shiva och Ganesha är gudar.</p> <p>Kommentar: Eleven visar på goda kunskaper genom att relativt utförligt berätta om de olika namnen och begreppen.</p>	<p>Återfödelse är samma som själavandring, att man föds igen när man har dött. Själen föds i en ny kropp. Karma är summan av allt bra och dåligt man har gjort och bestämmer vad man återföds som.</p> <p>Ganges är en helig flod som hinduer vill bada i och slänga askan efter sina döda släktingar i.</p> <p>Krishna, Shiva och Ganesha är gudar. Ganesha är en elefantgud.</p> <p>Kommentar: Eleven visar på mycket goda kunskaper genom att utförligt berätta om de olika namnen och begreppen. Genom att använda uttryck som "själavandring" och "summan av allt bra och dåligt" blir eleven tydlig i sina förklaringar.</p>
Betyg E	Betyg C	Betyg A
Eleven visar grundläggande kunskaper om religioner.	Eleven visar goda kunskaper om religioner.	Eleven visar mycket goda kunskaper om religioner.

Syskonreligionerna – kunskaper om religioner och andra livsåskådningar samt om olika tolkningar och varierande praktiker inom dessa

SIDAN 20, UPPGIFT 2

Välj ett av de påståenden ovan som är blåmarkerade. Berätta lite mer om det påståendet. Ge exempel från var och en av de tre religionerna och visa vilka likheter och skillnader som finns när det gäller det påståendet.

Elevsvar 1	Elevsvar 2	Elevsvar 3
<p>Är en monoteistisk religion, där man tror på bara en gud.</p> <p>I alla tre religionerna tror man bara på en gud. Det finns andra religioner där man tror på flera gudar.</p> <p>Kommentar: Eleven jämför de tre religionernas gudstro och skriver helt korrekt att inom alla tre tror man bara på en gud, vilket är en likhet. Eleven lyfter fram en skillnad gentemot andra religioner där man kan tro på flera gudar. Svaret innehåller inte mycket information utöver den som ges i uppgiften.</p>	<p>Är en monoteistisk religion, där man tror på bara en gud.</p> <p>En likhet är att inom islam, kristendom och judendom tror man bara att det finns en gud. Det är typ samma gud. En skillnad är att guden kallas olika saker. Kristna säger Gud, muslimer Allah och judar Jahve.</p> <p>Kommentar: Eleven jämför de tre religionernas gudstro och skriver helt korrekt att en likhet är att inom alla tre tror man bara på en gud. Dessutom skriver eleven att det är "typ samma" gud. Eleven lyfter fram skillnaden att man inom religionerna kallar guden Gud/Allah/ Jahve. Svaret innehåller information utöver den som ingår i uppgiften.</p>	<p>Firar påsk/pesach</p> <p>Kristna firar påsk och judar firar pesach, det är som deras påsk. Det är en likhet, men en skillnad är att kristna firar påsk för att Jesus dog och uppstod, men judar firar påsk för flykten från Egypten. En annan skillnad är att muslimer inte alls firar påsk eller pesach.</p> <p>Kommentar: Eleven skriver helt korrekt att kristna firar påsk och judar pesach. Svaret nyanseras genom att eleven berättar om de olika anledningarna till att påsk/pesach firas och skriver att det därmed är både en likhet och en skillnad. Eleven konstaterar också att muslimer inte firar påsk eller pesach.</p>
Betyg E	Betyg C	Betyg A
<p>Eleven för enkla resonemang om likheter och skillnader mellan och inom några religioner samt om vad religion kan betyda för människor.</p>	<p>Eleven för utvecklade resonemang om likheter och skillnader mellan och inom några religioner samt om vad religion kan betyda för människor.</p>	<p>Eleven för välutvecklade resonemang om likheter och skillnader mellan och inom några religioner samt om vad religion kan betyda för människor.</p>

Religion och medier – förmåga att kritiskt granska frågor som rör relationen mellan religion och samhälle

<p style="text-align: center;">SIDAN 33, UPPGIFT 4</p> <p>Tänk dig att du ska beskriva en troende kristen, muslim eller jude. Hur skulle du beskriva personen? Varför skulle du beskriva hen på det sättet?</p>		
<p>Elevsvar 1</p> <p>Jag skulle beskriva personen som vem som helst. Kanske jag skulle skriva att muslimska kvinnor oftast har slöja.</p> <p>Kommentar: Elevens svar är kortfattat, men hen visar förståelse för att det oftast inte går att se utanpå en person vilken religion de tror på.</p>	<p>Elevsvar 2</p> <p>Det går oftast inte att se på en person vilken religion hen tror på. En kristen person skulle jag beskriva som en som tror på Gud och går i kyrkan ibland. Men vissa kristna visar sin tro genom att bära ett kors runt halsen.</p> <p>Kommentar: Eleven visar i inledningen på en förståelse för att det oftast inte går att se utanpå en person vilken religion de tror på. Hen beskriver sedan en kristen person, men beskrivningen är inte så nyanserad.</p>	<p>Elevsvar 3</p> <p>Det går oftast inte att beskriva en person genom att tala om hur den ser ut. För att beskriva en troende skulle jag tala om vad den gör eller hur den är. Om jag skulle beskriva en kristen person skulle jag nog säga att en del kristna ber till Gud och går i kyrkan för att delta i olika ritualer, som nattvarden eller dop. Men det finns kristna som mest håller sin tro och sina samtal med Gud för sig själva. Många kristna försöker leva efter det som står i bibeln, till exempel att man ska vara snäll mot andra.</p> <p>Kommentar: Eleven gör nyanserade jämförelser genom att lyfta fram flera exempel som visar både på likheter och på skillnader.</p>
Betyg E	Betyg C	Betyg A
Eleven visar grundläggande kunskaper om frågor som rör relationen mellan religion och samhälle.	Eleven visar goda kunskaper om frågor som rör relationen mellan religion och samhälle.	Eleven visar mycket goda kunskaper om frågor som rör relationen mellan religion och samhälle.

Etik och livsfrågor – förmåga att resonera om etik, moraliska frågor och livsfrågor utifrån olika perspektiv

SIDAN 36, UPPGIFT 2		
<p>Många barn, men även vuxna, drömmer om att bli kändisar. Vissa kan tänka sig att göra nästan vad som helst för att få vara med i TV. Berömmelse har blivit som ett mål i livet för många. Resonera kring varför det kan vara så. Ge två möjliga förklaringar.</p>		
<p>Elevsvar 1</p> <p>Jag tror att dom vill tjäna mycket pengar och bli rika. Dom vill att alla ska veta vem dom är och få vara med i TV.</p> <p>Kommentar: Elevens resonemang är enkelt innehåller egentligen bara en förklaring, att de vill bli rika. Den andra meningen är ett försök till förklaring, men innehåller egentligen ingen information utöver den som ges i uppgiften.</p>	<p>Elevsvar 2</p> <p>Dom är förebilder. Alla vill vara som dom. Många vill nog också kunna köpa ett stort hus eller en dyr bil. Dom tror att dom blir mer lyckliga då. Som kändis kan man göra vad man vill.</p> <p>Kommentar: Eleven resonerar kring tre orsaker till varför många vill bli kändisar. Det är inte så mycket djup i svaret, men att det innehåller flera exempel ger det bredd.</p>	<p>Elevsvar 3</p> <p>Dom ser kändisar överallt som verkar lyckade och rika och då vill dom vara som dom. Man vill kanske bli en annan person för att man inte är nöjd med sig själv. Man kan bli beroende av uppmärksamhet som man får på tiktok och sånt och då vill man få ännu mer uppmärksamhet. En del vill bli kända för att dom är bra på nåt medans andra bara vill bli kända. Det tycker jag är stor skillnad.</p> <p>Kommentar: Eleven resonerar utförligt kring flera orsaker till varför så många vill bli kändisar. Resonemanget nyanseras genom att hen värderar orsakerna.</p>
Betyg E	Betyg C	Betyg A
Eleven för enkla resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.	Eleven för utvecklade resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.	Eleven för välutvecklade resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.

Etik och livsfrågor – förmåga att resonera om etik, moraliska frågor och livsfrågor utifrån olika perspektiv

SIDAN 39, UPPGIFT 8		
Hur tycker du att Mia ska göra? Fundera över om det finns mer än ett sätt som du tycker kan vara rätt. Motivera varför du tycker som du gör.		
Elevsvar 1	Elevsvar 2	Elevsvar 3
<p>Jag tycker att hon ska berätta för Nils så får han en chans att ställa allt till rätta och lämna tillbaka mobilen. Man ska inte skvallra.</p> <p>Kommentar: Eleven tar ställning i en moralisk fråga och argumenterar för sitt ställningstagande genom att motivera sitt val. Motiveringen är enkel och onyanserad, då eleven bara väljer ett handlingsalternativ och inte utvecklar motiveringen. Svaret innehåller inte mycket information utöver den som ges i uppgiften.</p>	<p>Jag tycker att hon ska berätta för Nils att hon såg honom. Alla som gör nåt som är fel måste bara få en chans att ställa allt till rätta. Jag tycker att Nils ska säga förlåt till Reza om han har tagit mobilen. Om hon inte är säker på vad hon har sett kanske det är bäst att inte säga något till någon så att Nils inte får dåligt rykte.</p> <p>Kommentar: Eleven resonerar utifrån två handlingsalternativ och anger i sina motiveringar vilka konsekvenser handlingarna kan få. På så sätt förs resonemanget framåt. Svaret innehåller information utöver den som ingår i uppgiften</p>	<p>Om hon berättar för läraren kan läraren prata med Nils. Om Nils har snott mobilen kan han lämna tillbaka den och säga förlåt. Men om Nils inte har tagit den kan det bli jobbigt för honom att bli misstänkt. Det bästa är nog att prata med Nils direkt. Då kan han lämna tillbaka den eller berätta att han är oskyldig. Men om han har snott den men vägrar erkänna kan man inte göra något. Jag tycker inte att hon ska berätta för Reza.</p> <p>Kommentar: Eleven resonerar utifrån flera olika handlingsalternativ och nyanserar resonemanget genom att visa på att det kan finnas både fördelar och nackdelar med ett handlingsalternativ. Genom att använda flera alternativ och ge utförliga motiveringar, har resonemanget både bredd och djup.</p>
Betyg E	Betyg C	Betyg A
Eleven för enkla resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.	Eleven för utvecklade resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.	Eleven för välutvecklade resonemang om moraliska frågor och livsfrågor.